

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2013-05-31
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4208-13
Enhet 2:6

SÖKANDE

Imtech Elteknik AB, 556013-4628
Box 1523
701 15 Örebro

Ombud: Advokat Viktoria Edelman och jur.kand. Maja Löfgren
Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPART

Orust kommun
473 80 Henån

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET

2013-05-31

Avd

Dnr

KSnr

Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och beslutar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse skett.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 2
4208-13

BAKGRUND

Orust kommun (upphandlande myndighet) har genomfört upphandlingen Automatisk brandlarmanläggning, kommunhuset Henån (upphandlingen) som ett förenklat förfarande. I tilldelningsbeslut den 3 april 2013 bedömdes Honsbergs EL AB (Honsberg) ha lämnat in det lägsta anbudspriset och antogs därför som leverantör. NEA Installation AB (NEA) som sedermera bytte namn till Imtech Elteknik AB (Imtech) kom på andra plats i upphandlingen.

Nedan angivna skallkrav är föremål för prövning i nu aktuellt mål.

AFB.31. Anbudsgivaren ska ha en organisation med kompetens och erfarenhet från jämförbara uppdrag avseende storlek och kostnad. Installatören ska vara godkänd installatör med behörighet enligt SBF som godkänd installatör, samt vara behörig att utfärda godkänt anläggarintyg.

AFB.51. Teknisk och yrkesmässig kapacitet [...] Anbudsgivaren skall avlämna/visa vilken kompetens och erfarenhet personalen som kan tänkas användas i objektet besitter.

YRKANDE M.M.

Imtech yrkar att upphandlingen ska rättas genom att en ny anbudsutvärdering genomförs vid vilken anbudet från Honsberg inte ska utvärderas. Bolaget anför i huvudsak följande. NEA heter sedan den 2 april 2013 Imtech Elteknik AB. Ansökan om överprövning har således lämnats in av rätt bolag. Av e-brev från Honsberg till upphandlande myndighet den 20 mars 2013 framgår att upphandlande myndighet begärt kompletterande uppgifter från Honsberg. Av kompletteringsanmodan framgår bl.a. att det inte går att utläsa ur anbudet dels vilken kompetens och erfarenhet som Honsberg har av dylika installationer dels vilken godkänd anläggningsfirma som Honsberg samarbetar med. Vidare efterfrågas en beskrivning över Honsbergs tekniska kompetens. Honsberg har den 20 mars 2013 svarat på frågan vilken anläggarfirma som de arbetar med och inkommit med handlingar som

**FÖRVALTNINGSRATTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 3
4208-13

beskriver kompetensen och erfarenheten hos personalen i projektet. Kompletteringen består av nya uppgifter och är otillåten enligt bestämmelserna i LOU. Eftersom kompletteringarna är otillåtna ska uppgifterna bortses från vid bedömningen av anbudet. Möjligen hade det kunnat röra sig om en tillåten komplettering för det fall Honsberg i sitt anbud angivit att de åberopade ett visst bolags yrkesmässiga kapacitet men inte ingivit de bevis därom som krävs enligt LOU vid åberopande av annans kapacitet. Följden av detta blir att Honsbergs anbud inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda obligatoriska kraven.

Avseende huruvida Imtech själva uppfyller skallkravet som anger att installatören ska vara godkänd installatör med behörighet enligt SBF som godkänd installatör, samt vara behörig att utfärda godkänt anläggarintyg kan följande konstateras. Några krav på att bevis ska lämnas avseende huruvida kravet uppfylls eller ej ställs inte upp. Bolaget har lämnat in en bilaga till anbudet av vilken det framgår att NEA-gruppen (Imtech) är en komplett certifierad anläggarfirma för brandlarm. Vidare anges att Imtech erbjuder installation, anläggarintyg och är godkänd anläggarfirma för Ziton och Schrack SBF-godkända larm, adresserbara eller konventionella system. Den, från upphandlande myndigheten, efterfrågade kompletteringen har således inte varit nödvändig eftersom Imtechs anbud ändå uppfyllde aktuellt skallkrav.

Upphandlande myndighet har dessutom till samtliga anbudsgivare ställt fråga om förtydligande i form av en ritning/skiss. Ingenstans i förfrågningsunderlaget framgår att detta ska anges. Kommunen har också berett en annan anbudsgivare möjlighet att ändra sig avseende en reservation.

Upphandlande myndighet anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför i huvudsak följande. NEA Installation AB har lämnat in anbudet men det är Imtech Elteknik AB i Örebro som är sökande part i överpröv-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 4
4208-13

ningen. Eftersom Imtech inte kan ses som en anbudsgivare uppfyller sökanden inte kriterierna för att begära omprövning. För det fall förvaltningsrätten är av en annan åsikt anförs följande. Under utvärderingen av de inkomna anbuden visade det sig att alla anbud hade brister vilket innebar att kommunen gjorde den bedömningen att det var möjligt för alla att komplettera sina anbud. Alla anbudsgivare har således behandlats lika. I Imtechs anbud saknades exempelvis uppgifter om att de är godkända som installatör, vilket bolaget fått möjlighet att förtydliga på samma sätt som Honsberg. Detta utgör ett exempel på att båda dessa anbudsgivare fått likvärdig behandling.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår att anbudsgivaren NEA Installation AB bytt namn till Imtech Elteknik AB. Anbudsgivaren och sökanden är dock samma bolag, namnbytet till trots. Det saknas således skäl att, såsom upphandlande myndighet anför, avvisa ansökan om överprövning på denna grund.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 5
4208-13

Frågan i målet är om förfrågningsunderlaget tillämpats felaktigt och i strid med likabehandlingsprincipen genom att anbudsgivarna, på grund av eventuellt bristande uppfyllelse av skallkrav, har tillåtits komplettera sina anbud efter anbudstidens utgång. Anbudstiden hade enligt förfrågningsunderlaget löpt ut innan anbudsgivarna blev anmodade att komplettera sina anbud. För att avgöra huruvida kompletteringarna var otillåtna är det nödvändigt att utreda vad aktuella skallkrav hade för innebörd. Det är två skallkrav som är föremål för bedömning i målet.

Kravet på att installatören ska vara godkänd installatör med behörighet enligt SBF som godkänd installatör, samt vara behörig att utfärda godkänt anläggarintyg.

Imtech har anfört att Honsberg inte uppfyllt i rubriken angivet krav innan anbudstidens utgång och att det var först när Honsberg gavs möjlighet att komplettera anbudet som skallkravet uppfylldes. Upphandlande myndighet anför att likabehandlingsprincipen inte har trätts förmär då inte heller Imtech uppfyllde skallkravet förrän bolaget gavs möjlighet att komplettera. Av AFB.51 framgår bl.a. följande under rubriken Teknisk och yrkesmässig kapacitet. *Installatören ska vara godkänd installatör med behörighet enligt SBF som godkänd installatör, samt vara behörig att utfärda godkänt anläggarintyg.* Förvaltningsrätten noterar härvid att aktuellt behörighetsrelaterade skallkrav inte följs av ett formellt krav att i anbudet faktiskt visa eller ens nämna att kravet uppfylls. Vid en sådan situation innebär utelämnande om information om att kravet uppfylls inte att anbudet strider mot skallkravet. Inte heller innebär skallkravet, såsom Imtech anför, att anbudsgivaren ska lämna in information avseende vilken behörig installatör som bolaget avser använda sig av. En anmodan om att komplettera anbudet med information relaterad till i rubriken aktuellt skallkrav innebär således inte någon otillåten komplettering av anbudet och föranleder inte heller skäl för ingripande enligt LOU.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

Sida 6
4208-13

Kravet på att avlämna/visa vilken kompetens och erfarenhet personalen som kan tänkas användas i objektet besitter.

Intech har vidare anfört att Honsberg inte har uppfyllt kravet i AFB 31. I den aktuella bestämmelsen anges följande. *Anbudsgivaren skall avlämna/visa vilken kompetens och erfarenhet personalen som kan tänkas användas i objektet besitter.* Mot bakgrund av kravets formulering utgör det, enligt förvaltningsrättens mening, ett formellt skallkrav dvs. för att kravet ska anses uppfyllt måste viss information finnas med i anbudet. Honsberg har i sitt anbud enbart angett att Robin Olsson är tänkt montör för projektet och att han är känd i Centrumhusets lokaler efter en del renoveringsjobb. Honsbergs formulering härvid bedöms inte heller vara tillräcklig för att skallkravet ska anses uppfyllt vilket också styrks av den upphandlande myndighetens begäran om komplettering. Honsberg har således inte avlämnat/visat vilken kompetens och erfarenhet som personalen besitter innan anbudstidens utgång. Det finns alltså grund för konstaterandet att upphandlande myndighet har tillämpat förfrågningsunderlaget på ett felaktigt sätt genom att godta ett anbud som inte, vid anbudstidens utgång, uppfyllde alla skallkrav. En upphandlande myndighet får bara begära in preciseringar av tidigare i anbudet lämnade uppgifter. Aktuell komplettering bedöms inte utgöra en sådan precisering. Mot denna bakgrund bedöms kompletteringsanmodan till Honsberg vara otillåten i den del den avsåg begäran om att lämna in information om erfarenhet och kompetens.

Sammanfattning

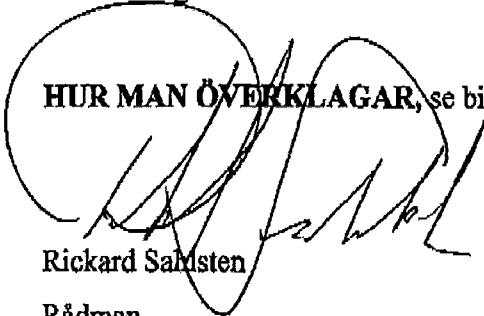
Som angetts ovan har förvaltningsrätten funnit det utrett att upphandlande myndigheten, i strid med transparens- och likabehandlingsprincipen, har tillämpat förfrågningsunderlaget på ett felaktigt sätt vid prövningen av om anbudsgivarna uppfyllde skallkraven före anbudstidens utgång. Den upphandlande enheten har därvid i strid med likabehandlingsprincipen begärt att anbudsgivaren kompletterat det ofullständiga anbudet. Förvaltningsrätten finner vidare, med hänsyn till vad som har kommit fram om resultatet

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 7
4208-13

av den anbudsutvärdering som upphandlande myndighet har gjort, att denna brist har medfört att Imtech, i egenskap av att ha hamnat på andra plats i utvärderingsfasen, har lidit skada. Det finns därför skäl för ingripande. Det är förvaltningsrätten som disponerar över valet av åtgärd. Den konstaterade bristen kan avhjälpas genom att en ny kvalificeringsprövning görs, vid vilken skallkravet enligt AFB 31 i förfrågningsunderlaget ska förstås och tillämpas på så sätt att samtliga anbudsgivare ska ha avlämnat/visat vilken kompetens och erfarenhet som personalen besitter *innan* anbudstiden löpt ut. Det är därför tillräckligt i detta fall att besluta om rättelse. Det ankommer på upphandlande myndighet att rätta upphandlingen i enlighet med vad som nu har sagts. Upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Vid denna utgång saknas skäl att kommunicera vinnande anbudsgivare, Honsberg, i målet (jmf Kammarrätten i Stockholms beslut i mål 4836-12 med tillhörande underrättsdom från förvaltningsrätten i Stockholm med mål nr. 9578-12).

Vad som i övrigt har anförts avseende brister i upphandlande myndighets hantering av upphandlingen innebär inte skäl för ingripande enligt LOU då det inte är visat att det anförda kan ha eller skulle kunna ha orsakat sökande bolag skada.

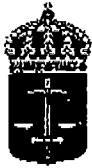
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Rickard Sahlin

Rådman

Föredragande i målet har varit Anna Wennergren.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättsställämningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU